

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
СРПСКО БИОЛОШКО ДРУШТВО

ТЕСТ ИЗ БИОЛОГИЈЕ ЗА V РАЗРЕД ОСНОВНЕ ШКОЛЕ - Општинско такмичење, 15. 03. 2014. год.

Шифра: _____

I Заокружи слово испред тачног одговора:

1. Први микроскоп усавршио је:
  - а) Карл Лине
  - б) Луј Пастер
  - в) Чарлс Дарвин
  - г) Антони ван Левенхук
2. Увеличавајуће стакло ручне лупе назива се:
  - а) сочиво
  - б) објектив
  - в) огледало
  - г) окулар
3. Структура у ћелији са одређеном грађом, обликом, мембраном и улогом назива се:
  - а) орган
  - б) органела
  - в) организам
  - г) органски систем
4. У току ћелијског дисања, енергија се ослобађа у:
  - а) вакуолама
  - б) цитоплазми
  - в) хлоропластима
  - г) митохондријама
5. Ако је организам по сложености вишећелијски, по начину исхране аутоτροφан и не креће се активно, припада царству :
  - а) гљива
  - б) монера
  - в) биљака
  - г) животиња

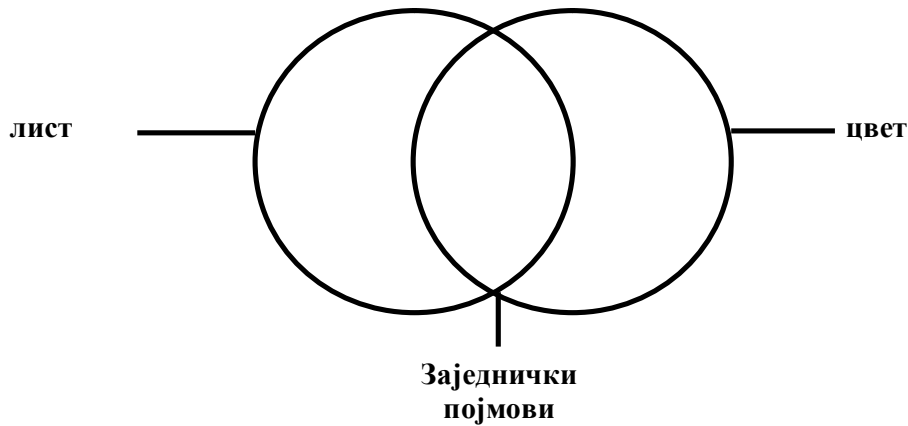
**II Утврди који су од наведених исказа тачни (Т) односно нетачни (Н).
Заокружи одговарајуће слово после сваког исказа.**

6. Пасуљ спада у двогодишње биљке.	Т	Н
7. Лист кукуруза назива се стојећи лист	Т	Н
8. Фотосинтезу обављају сви делови биљке.	Т	Н
9. Затварање стома зависи од количине воде у подлози.	Т	Н
10. Цветни омотач недостаје оним цветовима који се опрашују ветром.	Т	Н

III Реши Венов дијаграм.

11. Разврстај наведене делове у зависности од органа који их имају тако што ћеш у Венов дијаграм уписати одговарајућа слова испред датих појмова:

А – дршка; Б – стеме; В – круница; Г – чашица; Д – нерви; Ђ – прашници; Е – цветна ложка; Ж – тучак; З – хлорофил;

IV Укрсти појмове.

12. Споји типове преобразених стабала са врстом биљке тако што ћеш у заграде испред биљке уписати одговарајуће слово.

Измењена стабла:

- а) рашљике
- б) трнови
- в) дебела, сочна
- г) столоне
- д) кртоле

Врста биљке:

- ( ) бундева
- ( ) кактус
- ( ) глог
- ( ) кромпир
- ( ) јагоде

13. Повежи начин исхране са врстом организма тако што ћеш на празна места у заградама испред врсте организма уписати одговарајуће слово.

Начин исхране:

- А- аутотрофан
- Б- хетеротрофан

Врста организма:

- ( ) амеба
- ( ) жалфија
- ( ) медоносна пчела
- ( ) гљива вргањ
- ( ) црни лук

14. Дате цветове биљака разврстај према опрашивачу тако што ћеш у заградама уписати одговарајућа слова.

- А) љиљан
- Б) љутић
- В) орах
- Г) бреза
- Д) леска
- Ђ) жалфија
- Е) трава ливадарка
- Ж) ружа
- З) кукуруз
- И) бела рада

( ) Инсекти

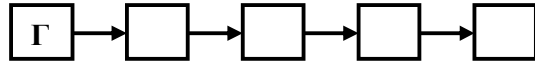
( ) Ветар

V Попуни правилно низ.

15. Којим редоследом радњи се обавља истраживање у природи:

У празна поља упиши одговарајуће слово.

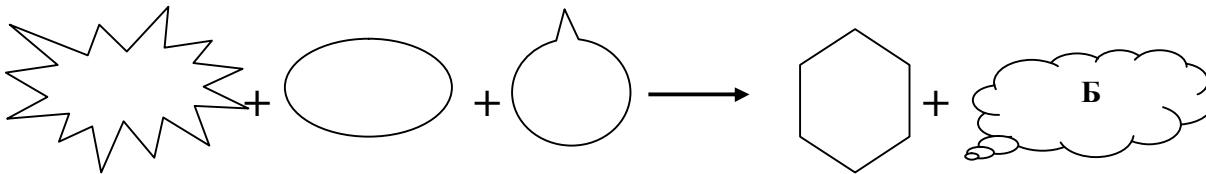
А- описивање, Б- закључивање, В- уочавање, Г- посматрање, Д- праћење.

VI Попуни шему.

16. Попунити празна поља тако што ћеш у шему уписати одговарајуће слово испред датог појма и напиши о ком процесу је реч.

А- енергија, Б- кисеоник, В- угљен-диоксид, Г- шећер, Д- вода

Приказана шема представља _____.

VII Попуни празна места у табели.

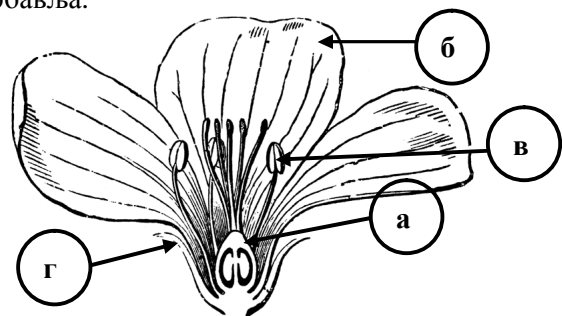
17. У табелу упиши знак + код датих карактеристика листова уколико су присутне код наведених биљка.

Биљке	Перасто сложен лист	Преображени листови	Лист са паралелном нерватуром
Трава			
Багрем			
Грашак			
Кукуруз			

VIII Посматрај пажљиво слику цвета, а затим одговори на захтеве.

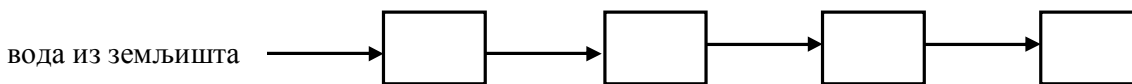
18. Одговарајуће слово са слике повежи са улогом коју обавља.

- а) чување семеног заметка _____
- б) привлачење инсеката _____
- в) чување поленових зрна _____
- г) заштита младих цветних делова _____

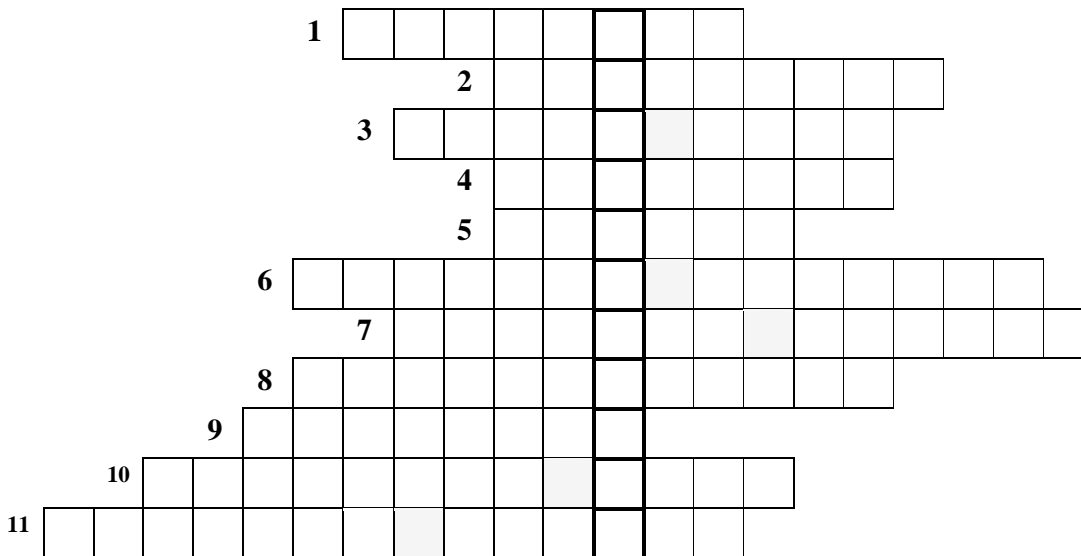
19. У празна поља упиши одговарајућа слова која одговарају путу кретања воде кроз биљку.

А – стабло; Б – лист; В – стома; Г – корен.

IX Реши укрштеницу.

20. Реши укрштеницу и коначно решење упиши на црту.

Водоравно:

1. Зелени пигмент.
2. Наука о живим бићима/животу.
3. Тип листа траве.
4. Једноћелијски, колонијски или вишећелијски организама са организованим једром.
5. Животни процес у коме се ослобађа енергија.
6. Цветови који имају цветни омотач.
7. Главни и бочни коренови.
8. Начин исхране код гљивља.
9. Биљке са полеглим стаблом, које може да пузи уз стене или зидове.
10. Садржај полена.
11. Повезани органи према улози коју обављају.

Коначно решење укрштенице: _____

Решења теста за Општинско такмичење из биологије - 15.03.2014.год.

	Бр. пит.	Тачан одговор	Број бодова	Укупан број бодова	
I	1.	г) Антони ван Левенхук	1	5	
	2.	г) сочиво	1		
	3.	б) органела	1		
	4.	г) митохондријама	1		
	5.	в) биљака	1		
II	6.	Н	1	5	
	7.	Н	1		
	8.	Н	1		
	9.	Т	1		
	10.	Т	1		
III	11.	<div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="text-align: center;"> <p>лист</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>цвет</p> </div> </div> <p style="text-align: center;">Заједнички</p>	9x1	9	
IV	12.	<p><u>Измењена стабла:</u></p> <p>а) рашљика б) трнови в) дебела, сочна г) столоне д) кртоласто</p>	<p><u>појмови</u></p> <p>(а) бундева (в) кактус (б) глог (д) кромпир (г) јагоде</p>	5x2	10
	13.	<p><u>Начин исхране:</u> А- аутотрофан Б- хетеротрофан</p>	<p><u>Врста организама:</u> (Б) амеба (А) жалфија (Б) медоносна пчела (Б) гљива врагањ (А) црни лук</p>	5x2	10
	14.	<p>Инсеки А, Б, Ћ, Ж, И</p> <p>Ветар В, Г, Д, Е, З</p>	<p>5x1 5x1</p>	10	
V	15.		4x2	8	
VI	16.	<p>А + В + Д Г + Б (редослед слова А, В, и Д није битан)</p>	<p>4x2 1x2</p>	10	

		Процес фотосинтеза					
		Билке	Перасто сложен лист	Преобработени листови	Лист са паралелном нерватуром		
	17	Трава			+	4x2	8
		Багрем	+				
		Грашак		+			
		Кукуруз			+		
VII	18.	а) чување семеног заметка <u>а</u> б) привлекење инсеката <u>б</u> в) чување поленових зрна <u>в</u> г) заштита младих цветних делова <u>г</u>				4x2	8
VIII	19.	Г, А, Б, В.				4x1	4
IX	20.	Коначно решење фотосинтеза				11x1 1x2	13

1	Х	Л	О	Р	О	Ф	И	Л											
			2	Б	И	О	Л	О	Г	И	Ј	А							
		3	П	Р	О	Т		Л	И	С	Т								
				4	П	Р	О	Т	И	С	Т	И							
				5	Д	И	С	А	Њ	Е									
	6	П	О	Т	П	У	И		Ц	В	Е	Т	О	В	И				
			7	К	О	Р	Е	Н	О	В		С	И	С	Т	Е	М		
			8	Х	Е	Т	Е	Р	О	Т	Р	О	Ф	А	Н				
		9	П	У	З	А	В	И	Ц	Е									
		10	П	О	Л	Е	Н	О	В	А	З	Р	Н	А					
11	С	И	С	Т	Е	М	И		О	Р	Г	А	Н	А					

УКУПНО:																				100
----------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	------------